

Mededeling

Brussel, 26 maart 2024

Kenmerk: NBB_2024_06

uw correspondent:
Annick Bruggeman
tel. +32 2 221 51 47
annick.bruggeman@nbb.be

Richtsnoeren betreffende herstelplannen

Toepassingsveld

Deze mededeling is van toepassing op Belgische kredietinstellingen en Belgische moederondernemingen van kredietinstellingen die niet onder het rechtstreeks toezicht van de ECB vallen krachtens de GTM-verordening¹ en op Belgische beursvennootschappen (hierna samen “instellingen” genoemd), met uitzondering van:

- *instellingen waarvoor vereenvoudigde verplichtingen gelden². Deze instellingen moeten hun herstelplan opstellen overeenkomstig de richtsnoeren van de NBB betreffende vereenvoudigde verplichtingen voor herstelplannen³.*
- *instellingen die een dochteronderneming zijn van een Belgische moederinstelling, van een Belgische (gemengde) financiële holding of van een Belgische gemengde holding en waarvoor niet werd beslist dat een herstelplan op individueel niveau moet worden opgesteld. Deze instellingen dienen geen individueel herstelplan op te stellen.*
- *instellingen die deel uitmaken van een groep die onderworpen is aan geconsolideerd toezicht, waarvan de moederonderneming is gevestigd in een andere EU-lidstaat en waarvoor niet werd beslist dat een herstelplan op individueel niveau moet worden opgesteld⁴. Deze instellingen dienen geen individueel herstelplan op te stellen.*

¹ Verordening (EU) nr. 1024/2013 van de Raad van 15 oktober 2013 waarbij aan de Europese Centrale Bank specifieke taken worden opgedragen betreffende het beleid inzake het prudentieel toezicht op kredietinstellingen.

² Voor instellingen die vallen onder het toezicht van de NBB bepaalt de NBB welke daarvan in aanmerking komen voor de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen op basis van het criterium dat vastgelegd is in artikel 113, § 4 van de Bankwet en verder gespecificeerd is in de EBA-richtsnoeren van 7 juli 2015 inzake de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen uit hoofde van artikel 4, lid 5, van Richtlijn 2014/59/EU ([EBA/GL/2015/16](#)) of op basis van artikel 116, § 1 van de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op de beursvennootschappen en houdende diverse bepalingen.

³ Mededeling [NBB_2024_07](#) van 26 maart 2024 over richtsnoeren betreffende vereenvoudigde verplichtingen voor herstelplannen.

⁴ Artikel 8, lid 2, van Richtlijn 2014/59/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende de totstandbrenging van een kader voor het herstel en de afwikkeling van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen en tot wijziging van Richtlijn 82/891/EEG van de Raad en de Richtlijnen 2001/24/EG,

Samenvatting/Doelstelling

In deze mededeling worden de verwachtingen van de NBB uiteengezet ten aanzien van het herstelplan. Het is bedoeld als een gebruiksvriendelijk hulpmiddel voor de instellingen bij het opstellen van hun herstelplannen in overeenstemming met de vereisten van de Richtlijn Herstel en Afwikkeling van Banken (BRRD), de technische reguleringsnormen van EBA inzake de inhoud van herstelplannen⁵, de EBA-richtsnoeren voor de reeks scenario's die moeten worden gebruikt in herstelplannen⁶, de EBA-aanbeveling over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan⁷, de EBA-richtsnoeren inzake indicatoren voor herstelplannen⁸ en de nieuwe EBA-richtsnoeren inzake totale herstelcapaciteit bij herstelplanning⁹. Er wordt ook verwezen naar het technisch advies van EBA over gedelegeerde handelingen met betrekking tot kritieke functies en kernbedrijfsonderdelen¹⁰.

Deze mededeling vervangt mededeling NBB_2022_07, die werd aangepast om rekening te houden met de recent gepubliceerde EBA-richtsnoeren inzake totale herstelcapaciteit bij herstelplanning en om het toepassingsveld ervan uit te breiden tot de beursvennootschappen.

Het herstelplan en de bijbehorende tabellen moeten elk jaar op 15 december worden ingediend via OneGate.

Structuur

1. Algemeen overzicht en motivatie
2. Proces van opstelling van een herstelplan
3. Samenvatting van het herstelplan
4. Governance
5. Strategische analyse
6. Communicatie- en openbaarmakingsplan
7. Voorbereidende maatregelen

2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU en 2013/36/EU en de Verordeningen (EU) nr. 1093/2010 en (EU) nr. 648/2012, van het Europees Parlement en de Raad.

⁵ Final draft Regulatory Technical Standards on the content of recovery plans under Article 5(10) of Directive 2014/59/EU establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms ([EBA/RTS/2014/11](#) van 18 juli 2014).

⁶ Richtsnoeren [EBA/GL/2014/06](#) van 18 juli 2014 voor de reeks scenario's die moeten worden gebruikt in herstelplannen.

⁷ Aanbeveling [EBA/REC/2017/02](#) van 1 november 2017 over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan.

⁸ Richtsnoeren [EBA/GL/2021/11](#) van 9 november 2021 inzake indicatoren voor herstelplannen.

⁹ Richtsnoeren [EBA/GL/2023/06](#) van 19 juli 2023 inzake totale herstelcapaciteit bij herstelplanning.

¹⁰ Technical advice on the delegated acts on critical functions and core business lines ([EBA/Op/2015/05](#) van 6 maart 2015).

Geachte mevrouw
Geachte heer

1. Algemeen overzicht en motivatie

1. Een herstelplan is een managementstrategie die beoogt te voorkomen dat een instelling of groep failliet gaat wanneer zij wordt geconfronteerd met ernstige stress¹¹. Deze strategie mag niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun. De bedoeling van het herstelplan is de instelling bij te staan bij de voorbereiding van haar reacties op potentiële schokken, zodat ze sneller en efficiënter actie kan ondernemen. Het herstelplan, zoals uiteengezet in deze mededeling, omvat vijf modules:
 - (a) *Samenvatting van het herstelplan*: De samenvatting van het herstelplan biedt een snel overzicht van de belangrijkste elementen van het plan en van de eigen beoordeling van de totale herstelcapaciteit in elk van de beschouwde scenario's.
 - (b) *Governance*: Het eerste deel van deze module beschrijft het proces van opstelling van het herstelplan. Een belangrijk element hierbij is de mate van betrokkenheid van de effectieve leiding. Dit eerste deel is een essentiële component van het herstelplan, omdat het mede helpt te begrijpen hoe en door wie het herstelplan werd ontwikkeld. In het tweede deel van deze module wordt beschreven hoe en wanneer het plan kan worden geactiveerd.
 - (c) *Strategische analyse*: De strategische analyse bestaat uit drie delen. Het eerste deel schetst een volledig beeld van de activiteiten van de instelling en van hun systemisch belang. Het tweede deel vermeldt de blootstellingen van de instelling aan haar belangrijkste tegenpartijen. In het derde deel dient de instelling de meest efficiënte opties te beschrijven om te reageren op een extreme solvabiliteits- en/of liquiditeitsschok. Deze opties moeten niet alleen acties omvatten om het kapitaal of de liquiditeit te versterken, maar ook drastischer maatregelen zoals het afstoten van een aantal activiteiten of bedrijfsonderdelen, de verkoop van dochterondernemingen of de herschikking van de schuld.
 - (d) *Communicatie- en openbaarmakingsplan*: De instelling moet een communicatie- en openbaarmakingsplan uitwerken waarin ze beschrijft hoe ze van plan is intern en extern te communiceren.
 - (e) *Voorbereidende maatregelen*: Deze module beschrijft de maatregelen die de instelling heeft getroffen of voornemens is te treffen om de activering of uitvoering van het herstelplan te vergemakkelijken.
2. De doeltreffendheid van een bepaalde in het herstelplan opgenomen maatregel is uiteraard afhankelijk van het scenario waarin die maatregel wordt toegepast. De specificatie van de scenario's wordt aan de instelling overgelaten, maar we verwachten wel dat zij rekening houdt met verscheidene extreme maar plausibele scenario's, waaronder ten minste één scenario dat zowel een idiosyncratische als een systemische component omvat. De in het scenario opgenomen gebeurtenissen moeten een bedreiging vormen voor het voortbestaan van de instelling of de moederentiteit van de groep, of van één of verscheidene materiële juridische entiteiten binnen de groep, tenzij de herstelmaatregelen met succes en tijdig ten uitvoer worden gelegd.
3. De scenario's dienen voldoende rekening te houden met alle relevante risico's waaraan de instelling is blootgesteld evenals met relevante factoren zoals haar bedrijfsmodel, haar activiteiten en structuur, haar omvang en haar onderlinge verwevenheid met andere instellingen of met het financiële stelsel als geheel, en, in het bijzonder, alle geïdentificeerde kwetsbaarheden of zwakke punten van de instelling. Elk van de gespecificeerde scenario's moet duidelijk worden beschreven in

¹¹ Behalve wanneer een uitdrukkelijk onderscheid wordt gemaakt tussen een groepsherstelplan en een herstelplan van een instelling van de groep, moeten alle verwijzingen in dit document naar (het herstelplan van) een instelling worden opgevat als (het herstelplan van) een kredietinstelling, een beursvennootschap of een groep.

het plan. De NBB kan ook vragen om specifieke scenario's toe te voegen, op basis van haar beoordeling van de zwakke punten van de instelling.

4. Hoewel het herstelplan uitsluitend door de instelling moet worden opgesteld, houdt het geen verbintenis vanwege de instelling of haar management in om een bepaalde actie te ondernemen. Elke crisis is specifiek en vereist een reactie die is afgestemd op de omstandigheden. De doelstelling van het herstelplan is om het aantal beschikbare maatregelen die kunnen worden getroffen als reactie op een ernstige schok, te verhogen, en om de snelle uitvoering ervan te vergemakkelijken indien dit noodzakelijk zou worden geacht. Vooraleer er specifieke maatregelen worden genomen, moet de doeltreffendheid ervan worden beoordeeld in het licht van de specifieke schok.
5. Het herstelplan is een strategisch document met een zeer gevoelige inhoud. Het blijft gedurende het volledige proces eigendom van de instelling, en wordt uitsluitend aan de NBB bezorgd voor de beoordeling ervan. Voor de in het plan opgenomen informatie geldt een geheimhoudingsplicht.

2. Proces van opstelling van een herstelplan

6. De opstelling van een herstelplan is een flexibel, iteratief proces, waarvoor vaak herhaaldelijke interactie tussen de instelling en de NBB is vereist. Deze mededeling is bedoeld als hulpmiddel voor de opstelling van een plan dat de haalbaarheid en de potentiële impact van elk van de overwogen herstelopties grondig analyseert.
7. In de punten 4 tot en met 6 van dit document zijn algemene elementen opgenomen voor de opstelling van het herstelplan. Ze bevatten de essentiële punten die aan bod moeten komen in een herstelplan, en bieden een niet-uitputtende leidraad voor de informatie die minstens verstrekt moet worden. We verwachten dat de instelling uitgaat van deze elementen om haar eigen uniek herstelplan te ontwikkelen, en dat ze alle aanvullende informatie verschaft die nuttig wordt geacht.
8. Tijdens het proces kan de NBB verzoeken tot verduidelijking aan de instelling richten, nieuwe vragen stellen en aanvullende vereisten opleggen indien zij dit noodzakelijk acht. Wij staan ook ter beschikking om eventuele vragen te beantwoorden of eventuele moeilijkheden te bespreken die de instelling zou ondervinden bij het opstellen van haar herstelplan.
9. Aangezien het herstelplan een strategisch document is, rekenen we op de actieve betrokkenheid van de hogere besluitvormingsorganen van de instelling. Hoewel het plan als dusdanig mag worden opgesteld door hogere personeelsleden, moet de eindversie ervan worden voorgelegd aan en formeel worden goedgekeurd door het directiecomité en het wettelijk bestuursorgaan (voor een naamloze vennootschap de raad van bestuur). Bij het plan moet een door het wettelijk bestuursorgaan ondertekende brief worden gevoegd, waarin verklaard wordt dat het herstelplan eigendom is van, begrepen wordt door en volledig ondersteund wordt door het wettelijk bestuursorgaan.
10. Het herstelplan is een document in ontwikkeling, dat regelmatig moet worden herzien en bijgewerkt. Overeenkomstig artikel 111 van de Bankwet en artikel 114 van de wet van 20 juli 2022 op het statuut van en het toezicht op de beursvennootschappen en houdende diverse bepalingen (hierna de "wet op de beursvennootschappen" genoemd) moet het herstelplan jaarlijks bijgewerkt worden en na elke significante wijziging in de juridische of organisatiestructuur, de werkzaamheden of de financiële positie van de instelling. Wanneer de omstandigheden dit vereisen, kan de toezichthouder ook vragen dat het herstelplan vaker wordt geactualiseerd.
11. De instelling wordt verzocht één enkele contactpersoon aan te wijzen voor alle communicatie met de NBB over herstelplannen. Die contactpersoon moet een hoger personeelslid zijn dat niet alleen de communicatie met de NBB centraliseert, maar ook de opstelling van het herstelplan coördineert en de bijwerkingen van het plan doorlopend initieert.

3. Samenvatting van het herstelplan

12. Het eerste deel van het herstelplan moet op een leesbare manier een overzicht bieden van de belangrijkste onderdelen van het plan en de belangrijkste conclusies ervan, en moet makkelijk toegankelijk zijn voor een niet-geïnformeerde lezer. Het moet met name een bespreking bevatten van de beoordeling van de totale herstelcapaciteit van de entiteiten waarop het plan betrekking heeft, d.w.z. de mate waarin de herstelopties de betrokken entiteiten in staat stellen te herstellen in elk van de beschouwde ernstige macro-economische en financiële stresssituaties.
13. Naast de voornaamste conclusies die uit het herstelplan kunnen worden getrokken, dient de samenvatting ook de belangrijkste aannames te bevatten die gehanteerd werden bij het ramen van de impact van het scenario en van de herstelopties.

4. Governance

4.1. Opstelling, goedkeuring en bijwerkingen van het plan

14. De bedoeling van dit deel van het herstelplan is dat de instelling een overzicht geeft van het proces van opstelling van het plan. De instelling dient informatie te verschaffen over:
 - (a) het proces, om te documenteren dat de opstelling van het herstelplan goed geïntegreerd is in het risicobeheersysteem en de corporate governance van de instelling; indien van toepassing, dient zij daarbij een beschrijving te geven van de maatregelen en regelingen die binnen de groep zijn getroffen om de coördinatie en de samenhang van de herstelopties te verzekeren op het niveau van de groep en de individuele dochterondernemingen¹²;
 - (b) de goedkeuring van het plan, om te documenteren dat het plan werd uitgelegd aan en goedgekeurd door de hoogste besluitvormingsorganen van de instelling; en
 - (c) de toekomstige bijwerkingen van het plan, om aan te tonen dat het plan in de loop der tijd accuraat zal blijven.
15. Hierbij dient de volgende structuur als leidraad te worden gebruikt:
 - (a) opstelling van het plan
 - i. Beschrijf het proces dat werd gevolgd om het plan op te stellen en vermeld de belangrijkste departementen en personen die betrokken waren bij de opstelling van het plan, evenals, voor deze laatsten, hun functie.
 - ii. Op welke bestaande processen en instrumenten heeft de instelling een beroep gedaan voor de opstelling van het herstelplan?
 - iii. Welke nieuwe processen en instrumenten werden er gecreëerd na de opstelling van het herstelplan?
 - (b) goedkeuring van het plan
 - i. Beschrijf de beleidslijnen en procedures voor de verificatie en validatie van het plan.
 - ii. Wanneer werd het plan voorgelegd aan en goedgekeurd door het wettelijk bestuursorgaan (voor een naamloze vennootschap de raad van bestuur) van de instelling?
 - iii. Werden de interne audit, het risicocomité (in voorkomend geval) of de externe audit betrokken bij de verificatie van het plan? Zo ja, vermeld hun opinie.

¹² Voor meer informatie over groepsherstelplannen, zie Aanbeveling [EBA/REC/2017/02](#) van 1 november 2017 over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan.

- (c) toekomstige bijwerkingen van het plan
 - i. Beschrijf het proces voor de bijwerking van het herstelplan ten gevolge van wezenlijke veranderingen die een invloed hebben op de instelling of haar omgeving.
 - ii. Vermeld de naam, functie en contactgegevens van de personen die verantwoordelijk zijn voor de beslissingen over verdere bijwerkingen van het plan.

4.2. Activering van het herstelplan

- 16. De bedoeling van dit deel van het herstelplan is dat de instelling het proces voor de activering van het herstelplan toelicht. Zij dient informatie te verschaffen over de activering van het plan, om aan te tonen dat het plan vroeg genoeg in werking zal treden, wanneer de problemen nog beheersbaar zijn. In het herstelplan moet een monitoringkader worden opgenomen met indicatoren om stress in een voldoende vroeg stadium op te sporen. Er wordt van de instelling verwacht dat ze het systeem voor vroegtijdige waarschuwing (early warning system) beschrijft dat deel uitmaakt van het monitoringkader, en aangeeft op welke tijdstippen het escalatieproces voor het herstelplan geactiveerd moet worden om te bepalen of het opportuun is om de herstelopties te triggeren.
- 17. Het is ook mogelijk dat de instelling bepaalde maatregelen heeft geïdentificeerd die op een vroeg tijdstip in de stresssituatie zouden kunnen worden genomen, maar die tijdens een herstelfase niet langer gepast of haalbaar zijn en daarom niet in het herstelplan kunnen worden opgenomen als herstelopties. Deze “business options” kunnen toch in het monitoringkader worden opgenomen, met vermelding van de tijdstippen, voordat het herstelplan wordt getriggerd, waarop de business options worden overwogen.
- 18. Hierbij dient de volgende structuur als leidraad te worden gebruikt:
 - (a) Beschrijf het monitoringkader voor potentiële triggering events en de escalatieprocessen die de instelling intern hanteert om te onderzoeken en te bepalen welke hersteloptie eventueel moet worden toegepast (inclusief een bespreking van de procedure om de NBB in te lichten in geval van een overschrijding van de drempelwaarden van de indicatoren).
 - (b) Beschrijf de gebruikte indicatoren en vermeld hun drempelwaarden. Deze indicatoren moeten de herstelplanindicatoren omvatten die in de minimumlijst zijn opgenomen (paragrafen 21 tot en met 24). Aanvullende indicatoren dienen de aanvullende mogelijke kwetsbaarheden, zwakke punten of bedreigingen te weerspiegelen voor de kapitaalpositie, de liquiditeitspositie, de winstgevendheid of de activakwaliteit van de instelling.
 - (c) Beschrijf de coherentie van het monitoringkader met het risicobeheerkader en geef daarbij een beschrijving van de vroegtijdige waarschuwingssignalen die deel uitmaken van het regelmatige interne risicobeheerproces van de instelling, indien deze benchmarks nuttig zijn om het management te informeren dat de drempelwaarde van de indicatoren mogelijk is bereikt.
 - (d) Vermeld de naam, functie en contactgegevens van de personen die verantwoordelijk zijn voor de monitoring van de potentiële triggering events en voor de activering van het plan, alsook de rol, de verantwoordelijkheden en de functies van de leden van de betrokken comités.
 - (e) Beschrijf hoe de instelling erop zal toezien dat de informatie die vereist is voor de mogelijke tenuitvoerlegging van de herstelopties, op een betrouwbare en tijdige manier ter beschikking kan worden gesteld met het oog op de besluitvorming in stressomstandigheden.

4.2.1. Raamwerk van indicatoren en drempelwaarden

- 19. De keuze van de indicatoren dient te worden afgestemd op het bedrijfsmodel, de strategie en het risicoprofiel van de instelling. Dit moet toelaten de belangrijkste kwetsbare punten in kaart te brengen die naar verwachting de grootste impact op de financiële positie van de instelling zullen hebben. De herstelplanindicatoren kunnen zowel kwalitatief als kwantitatief van aard zijn en dienen

- toekomstgerichte indicatoren te omvatten.
20. De instelling dient het verband en de samenhang te beschrijven tussen haar raamwerk van indicatoren voor herstelplannen, haar algemeen kader voor risicobeheer, de bestaande indicatoren voor het noodplan voor liquiditeit of kapitaal en de indicatoren voor het bedrijfscontinuïteitsplan. Het raamwerk van indicatoren voor herstelplannen dient te voorzien in periodieke monitoring en moet geïntegreerd zijn in de governance van de instelling en in haar escalatie- en besluitvormingsprocedures.
21. De kredietinstellingen dienen in hun herstelplan minstens de onderstaande 19 indicatoren op te nemen, die ingedeeld zijn in zes categorieën.
- (a) Kapitaalindicatoren
 - i. Tier 1-kernkapitaalratio
 - ii. Totale kapitaalratio
 - iii. Hefboomratio
 - iv. MREL, indien van toepassing
 - (b) Liquiditeitsindicatoren
 - v. Liquiditeitsdekkingsratio (LCR)
 - vi. Nettostabielefinancieringsratio (NSFR)
 - vii. Beschikbare bij de centrale bank beleenbare niet-bezwaarde activa
 - viii. Proportie van beschikbare activa in enge zin zoals beschreven in mededeling [NBB_2016_34](#) van 18 juli 2016 inzake herstelplannen en verplichtingen inzake bezwaarde activa
 - ix. Proportie van beschikbare activa in ruime zin zoals beschreven in de hierboven vermelde mededeling [NBB_2016_34](#)
 - (c) Winstgevendheidsindicatoren
 - x. Rendement op activa (RoA) of rendement op eigen vermogen (RoE)
 - xi. Aanzienlijke operationele verliezen
 - (d) Indicatoren voor activakwaliteit
 - xii. Groei van niet-renderende leningen (bruto)
 - xiii. Dekkingsgraad (voorzieningen / totaal niet-renderende leningen)
 - xiv. Waardeverminderingen op financiële activa (in % van het uitstaande bedrag)
 - (e) Marktindicatoren
 - xv. Negatieve beoordeling in verband met rating of afwaardering, indien van toepassing
 - xvi. Spread voor kredietverzuimswap (credit default swap - CDS), indien van toepassing
 - xvii. Verschillen in de aandelenkoers, indien van toepassing
 - (f) Macro-economische indicatoren
 - xviii. Verschillen in het bbp
 - xix. Kredietverzuimswap voor staatsschuld.
22. Indien een kredietinstelling kan aantonen dat deze indicatoren niet relevant zijn voor haar juridische structuur, risicoprofiel, omvang en/of complexiteit, dient zij deze waar mogelijk te vervangen door een andere indicator van dezelfde categorie die voor haar relevanter is.

23. De beursvennootschappen dienen in hun herstelplan minstens de onderstaande 14 indicatoren op te nemen, die ingedeeld zijn in zes categorieën.
- (a) Kapitaalindicatoren
 - i. Tier 1-kernkapitaalratio, volgens de definitie van artikel 9, lid 1, punt a) en artikel 11, lid 1 van de IFR (Investment Firms Regulation)¹³
 - ii. Totale kapitaalratio, volgens de definitie van artikel 9, lid 1, punt c) en artikel 11, lid 1 van de IFR
 - iii. Totale activa exclusief de aan cliënten toebehorende geldmiddelen / totaal eigen vermogen
 - iv. MREL, indien van toepassing
 - (b) Liquiditeitsindicatoren
 - v. Liquiditeitsratio (liquide activa / liquiditeitsvereisten), volgens de definitie van artikel 43 van de IFR
 - (c) Winstgevendheidsindicatoren
 - vi. Rendement op activa (RoA) of rendement op eigen vermogen (RoE)
 - vii. Kosten-opbrengstenratio (bedrijfskosten / bedrijfsopbrengsten)
 - viii. Aanzienlijke operationele verliezen
 - (d) Indicatoren voor activakwaliteit
 - ix. Gerealiseerde en niet-gerealiseerde verliezen op de beleggings- en handelsportefeuille (in % van het uitstaande bedrag)
 - (e) Marktindicatoren
 - x. Negatieve beoordeling in verband met rating of afwaardering, indien van toepassing
 - xi. Spread voor kredietverzuimswap (CDS - credit default swap), indien van toepassing
 - xii. Verschillen in de aandelenkoers, indien van toepassing
 - (f) Macro-economische indicatoren
 - xiii. Verschillen in het bbp
 - xiv. Kredietverzuimswap voor staatsschuld.
24. Indien een beursvennootschap kan aantonen dat deze indicatoren niet relevant zijn voor haar juridische structuur, risicoprofiel, omvang en/of complexiteit, dient zij deze waar mogelijk te vervangen door een andere indicator van dezelfde categorie die voor haar relevanter is.
25. Voor meer informatie over elk van deze categorieën zij verwezen naar de punten 4.2.1.1 t.e.m. 4.2.1.6. De instelling mag in haar herstelplan ook andere indicatoren opnemen indien ze die nuttiger acht. Hiertoe bevat de Bijlage een niet-uitputtende lijst met voorbeelden van aanvullende herstelplanindicatoren. Het aantal indicatoren moet voldoende zijn om de instelling te waarschuwen voor verslechterende omstandigheden op verschillende gebieden. Tegelijkertijd dient dit aantal indicatoren doelgericht en beheersbaar te zijn voor de instelling.
26. Bij het vaststellen van de drempelwaarden voor de kwantitatieve indicatoren dient de instelling gebruik te maken van progressieve maatstaven (“verkeerslichtbenadering”) om haar directiecomité ervan in kennis te stellen dat deze indicator drempels mogelijk zouden kunnen zijn bereikt. Hiertoe dienen voor elk van de kwantitatieve indicatoren die in het monitoringkader zijn opgenomen minstens twee drempelwaarden te worden bepaald: (1) een drempel voor vroegtijdige waarschuwing en (2) een herstelplandrempel. De drempelwaarden voor vroegtijdige waarschuwing moeten zodanig gekalibreerd worden dat ze een opkomende stresssituatie ruimschoots vóór de activatie van het herstelplan signaleren, teneinde de kans op een succesvolle toepassing van de herstelopties te

¹³ Verordening (EU) 2019/2033 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende prudentiële vereisten voor beleggingsondernemingen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1093/2010, (EU) nr. 575/2013, (EU) nr. 600/2014 en (EU) nr. 806/2014.

vergroten. Een overschrijding van de herstelplandrempels moet het escalatieproces voor de besluitvorming met betrekking tot een herstelplan triggeren, waarbij beslist wordt of er herstelopties moeten worden geactiveerd, en zo ja, welke.

27. De instelling moet de NBB kunnen uitleggen hoe de kalibraties van de drempelwaarden voor haar herstelplan tot stand zijn gekomen. Bij die kalibratie dient de instelling rekening te houden met de totale herstelcapaciteit van de beschikbare opties, de complexiteit van de opties en de benodigde tijdsspanne om deze toe te passen. Instellingen die slechts over een beperkte herstelcapaciteit met betrekking tot hun kapitaalpositie beschikken, bijvoorbeeld, dienen met hogere drempelwaarden te werken voor de kapitaalindicatoren.
28. Er dient regelmatig te worden geverifieerd of de kalibratie van de drempelwaarden voor de herstelplanindicatoren nog steeds geschikt is, en deze waarden dienen ten minste één keer per jaar te worden bijgewerkt of vaker wanneer dat noodzakelijk is wegens een verandering in de financiële positie of de activiteiten van de instelling.
29. De NBB, in haar hoedanigheid van toezichthouder, en de afwikkelingsautoriteit kunnen besluiten tijdelijke ondersteuningsmaatregelen in te voeren in het geval van een systeemcrisis, teneinde de reglementaire verplichtingen te verlichten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor het vermogen van de instellingen om de reële economie te blijven ondersteunen. Gezien de tijdelijke aard en de specifieke doelstelling van dergelijke maatregelen, mag het verlenen ervan niet automatisch leiden tot een wijziging van de kalibratie van de drempelwaarden voor herstelplannen door de instellingen.

4.2.1.1. Kapitaalindicatoren

30. Aan de hand van de kapitaalindicatoren dient de instelling te kunnen bepalen welke aanmerkelijke verslechtering er op dat moment optreedt en vermoedelijk in de toekomst zal optreden, onder normale bedrijfsomstandigheden, in de kwantiteit en kwaliteit van het kapitaal, waaronder een toenemende mate van hefboomfinanciering.
31. Bij de selectie van kapitaalindicatoren dient de instelling naar manieren te zoeken om problemen aan te pakken die voortvloeien uit het feit dat dergelijke indicatoren een minder tijdige reactie mogelijk maken dan andere types indicatoren. Tevens vereisen sommige maatregelen tot herstel van de kapitaalpositie van de instelling een langere uitvoeringstijd, of zijn die maatregelen gevoeliger voor markt- en andere omstandigheden. Dergelijke problemen kunnen in het bijzonder worden aangepakt door prognoses op te stellen, waarbij gekeken wordt naar belangrijke looptijden van overeenkomsten in verband met kapitaalinstrumenten.
32. De drempelwaarden voor op reglementaire kapitaalvereisten gebaseerde indicatoren dienen door de instelling zodanig te worden gekalibreerd dat er voldoende ruimte is om te vermijden dat ze niet meer zou voldoen aan de voor haar geldende kapitaalvereisten (zowel de minimumkapitaalvereisten vermeld in artikel 92 van Verordening (EU) nr. 575/2013 als de specifieke aanvullende kapitaalvereisten die krachtens artikel 149 van de Bankwet of artikel 138 van de wet op de beursvennootschappen worden opgelegd).
33. In overeenstemming met de doelstelling van het herstelproces en gelet op de flexibiliteit die de instelling wordt geboden om onafhankelijk op te treden bij overschrijding van indicatordrempels, dienen de drempelwaarden voor op reglementaire kapitaalvereisten gebaseerde indicatoren te worden vastgesteld op een niveau dat hoger is dan het niveau waarop de NBB kan ingrijpen.
34. In het algemeen dienen kredietinstellingen de drempelwaarden voor hun kapitaalindicatoren te kalibreren boven het globaal kapitaalbuffervereiste¹⁴. Wanneer een kredietinstelling haar kapitaalindicatoren binnen de buffers kalibreert, dient zij in haar herstelplan duidelijk aan te tonen

¹⁴ Gedefinieerd in artikel 96 van de Bankwet: de kapitaalconserveringsbuffer evenals, indien van toepassing, de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer, de kapitaalbuffer voor systeemrelevante instellingen en de kapitaalbuffer voor systeem- of macroprudentiële risico's.

dat haar herstelopties kunnen worden toegepast in een situatie waarin de buffers geheel of gedeeltelijk worden gebruikt.

35. De drempelwaarden voor indicatoren in verband met de vereisten van de artikelen 267/5/1 en 267/5/2 van de Bankwet (minimumvereiste voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva — MREL), uitgedrukt als percentage van de totale risicoblootstelling (TREA), dienen te worden afgestemd op de kalibratie van de drempelwaarden voor de op reglementaire kapitaalvereisten gebaseerde indicatoren en dienen hoger te liggen dan het niveau waarop de afwikkelingsautoriteiten kunnen ingrijpen overeenkomstig de artikelen 230/1 tot en met 230/4 van de Bankwet, samen gelezen met artikel 95 van dezelfde wet.
36. In het algemeen dienen de drempelwaarden door de instelling te worden gekalibreerd boven het gecombineerde buffervereiste wanneer dit in aanmerking wordt genomen naast het definitieve MREL of de bindende tussentijdse streefniveaus van het MREL (indien verschillend), uitgedrukt als percentages van TREA. De instelling dient ook rekening te houden met alle aanvullende elementen die relevant worden geacht bij het bepalen van die vereisten, met inbegrip van een achterstellingsvereiste, al naargelang het geval. Indien de instelling besluit indicatoren met betrekking tot het MREL binnen de buffers te kalibreren, dient zij in haar herstelplan duidelijk aan te tonen dat haar herstelopties kunnen worden toegepast in een situatie waarin de buffers geheel of gedeeltelijk worden gebruikt.
37. Bij de kalibratie van de drempelwaarde dient rekening te worden gehouden met het looptijdprofiel van in aanmerking komende passiva en met het vermogen van de instelling om deze te verlengen. Voor groepen met een MPE- ("Multiple Points of Entry" – meerdere toegangspunten) afwikkelingsstrategie, waarbij de prudentiële en afwikkelingstoepassingsgebieden kunnen verschillen, dient de instelling de MREL -indicatoren op geconsolideerd niveau te kalibreren voor elk van de af te wikkelen entiteiten/groepen.
38. De drempelkalibratie voor het MREL dient door de NBB, in haar hoedanigheid van toezichthouder, in overleg met de afwikkelingsautoriteit te worden goedgekeurd bij de beoordeling van het herstelplan.

4.2.1.2. Liquiditeitsindicatoren

39. Met behulp van liquiditeitsindicatoren dient een instelling inzicht te krijgen in een mogelijke of daadwerkelijke verslechtering van haar vermogen om in haar huidige en verwachte liquiditeits- en financieringsbehoeften te voorzien.
40. De liquiditeitsindicatoren van de instelling dienen betrekking te hebben op haar liquiditeits- en financieringsbehoeften voor zowel de korte als de lange termijn en dienen aan te geven in welke mate de instelling afhankelijk is van wholesalemarkten en retaildeposito's, waarbij een onderverdeling in belangrijke valuta's dient te worden gemaakt, voor zover dat relevant is.
41. De liquiditeitsindicatoren dienen te worden geïntegreerd in de strategieën, beleidslijnen, procedures en systemen die elke instelling op grond van artikel 94 van de Bankwet of artikel 106 van de wet op de beursvennootschappen ontwikkelt, en in haar bestaande kader voor risicobeheer.
42. De liquiditeitsindicatoren dienen ook andere potentiële liquiditeits- en financieringsbehoeften te bestrijken, zoals de blootstellingen in verband met financieringen binnen de groep en de blootstellingen die het gevolg zijn van constructies buiten de balanstelling.
43. De drempelwaarden dienen te worden gekalibreerd op basis van het risicoprofiel van de instelling, waarbij rekening moet worden gehouden met de snelheid waarmee de liquiditeitssituatie kan veranderen gelet op de individuele omstandigheden van de instelling. De drempelwaarden worden gekalibreerd op basis van de tijd die nodig is om de herstelmaatregelen in gang te zetten. Daarbij wordt gekeken naar de totale herstelcapaciteit die uit deze maatregelen voortvloeit.
44. De drempelwaarden voor liquiditeitsindicatoren dienen door de instelling op adequate niveaus te worden gekalibreerd zodat zij kan worden geïnformeerd over mogelijke en/of daadwerkelijke risico's

van niet-naleving van de minimumvereisten (met inbegrip van de specifieke aanvullende liquiditeitsnormen die krachtens artikel 151 van de Bankwet of artikel 144 van de wet op de beursvennootschappen worden opgelegd, indien van toepassing).

45. De drempelwaarden voor op reglementaire liquiditeitsvereisten gebaseerde indicatoren dienen daarom te worden gekalibreerd boven de minimumvereisten van 100 %.
46. Om de drempels voor de liquiditeitspositie te kalibreren, dient de instelling rekening te houden met de liquiditeitsmaatstaven die worden gebruikt voor interne monitoring, die haar eigen aannames weerspiegelen over de liquiditeit die realistisch gezien kan worden afgeleid uit bronnen waarmee in de reglementaire vereisten geen rekening is gehouden. Zo kan de instelling rekening houden met de bedragen van het compenserend vermogen (CounterBalancing Capacity – CBC), andere liquiditeitsbronnen (bv. Deposito's bij andere instellingen) en andere relevante aanpassingen. Bij het opstellen van toekomstgerichte indicatoren dient de instelling te beoordelen welke looptijd in aanmerking moet worden genomen, overeenkomstig haar risicoprofiel, en houdt zij vervolgens rekening met de geraamde in- en uitstromen.

4.2.1.3. Winstgevendheidsindicatoren

47. Winstgevendheidsindicatoren dienen alle inkomstengerelateerde aspecten van de instelling aan te geven die tot een snelle verslechtering van haar financiële positie kunnen leiden als gevolg van lagere ingehouden winsten (of verliezen) die een impact hebben op haar eigen vermogen.
48. Deze categorie dient herstelplanindicatoren te omvatten met betrekking tot operationele risicogerelateerde verliezen die een belangrijke uitwerking op de winst- en verliesrekening kunnen hebben, onder meer gedragsgerelateerde kwesties, externe en interne fraude en/of andere gebeurtenissen.

4.2.1.4. Indicatoren voor activakwaliteit

49. Aan de hand van de indicatoren voor activakwaliteit dient de ontwikkeling van de activakwaliteit van de instelling te worden gemeten en gemonitord. Meer bepaald dienen ze aan te geven wanneer een verslechtering van de activakwaliteit kan leiden tot een punt waarop de instelling moet overwegen een van de in het herstelplan beschreven maatregelen te treffen.
50. De indicatoren voor activakwaliteit kunnen zowel een stock- als een flowratio van oninbare blootstellingen omvatten om het niveau en de dynamiek ervan aan te geven. Ook het verloop van de waardeverminderingen of verliezen op de beleggings- en handelsportefeuille dient te worden opgevolgd.
51. De indicatoren voor activakwaliteit dienen aspecten te behelzen zoals blootstellingen buiten de balanstelling en het effect van oninbare leningen op de kwaliteit van de activa.

4.2.1.5. Marktindicatoren

52. Marktindicatoren dienen aan te geven welke verwachtingen marktdeelnemers hebben ten aanzien van een snel verslechterende financiële toestand van de instelling, die de toegang tot financierings- en kapitaalmarkten zou kunnen belemmeren. In overeenstemming met deze doelstelling dient het raamwerk van kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren de volgende types indicatoren te omvatten:
 - (a) op eigen vermogen gebaseerde indicatoren die verschillen aangeven in de aandelenkoers van beursgenoteerde bedrijven, of ratio's die de verhouding tussen de boek- en marktwaarde van het eigen vermogen meten;
 - (b) op schulden gebaseerde indicatoren die aangeven welke verwachtingen verstrekkers van wholesalekredieten hebben, zoals kredietverzuimswaps (*credit default swaps*) of spreads op schulden (*debt spreads*);

- (c) portefeuillegerelateerde indicatoren die de verwachtingen aangeven ten aanzien van specifieke categorieën activa die voor elke instelling relevant zijn (bv. Vastgoed);
- (d) afwaarderingen (op lange en/of korte termijn), omdat deze de verwachtingen van de ratingbureaus weerspiegelen die de verwachtingen van marktdeelnemers ten aanzien van de financiële positie van de instelling snel kunnen doen veranderen.

4.2.1.6. Macro-economische indicatoren

- 53. Macro-economische indicatoren dienen een verslechtering te signaleren van de economische omstandigheden waarin de instelling bedrijvig is, of van concentraties van blootstellingen of financiering.
- 54. De macro-economische indicatoren dienen te zijn gebaseerd op criteria die de prestaties van de instelling in voor haar relevante specifieke geografische gebieden of bedrijfssectoren beïnvloeden.
- 55. De macro-economische indicatoren dienen te worden ingedeeld in de volgende types:
 - (a) geografische macro-economische indicatoren, die betrekking hebben op diverse rechtsgebieden waaraan de instelling is blootgesteld, waarbij ook gekeken wordt naar risico's in verband met potentiële wettelijke belemmeringen;
 - (b) sectorale macro-economische indicatoren, die betrekking hebben op belangrijke specifieke sectoren van economische activiteit waaraan de instelling is blootgesteld (bv. Scheepvaart, vastgoed).

4.2.1.7. Samenvattende tabel

- 56. Een samenvatting van alle indicatoren en hun drempelwaarden dient te worden opgenomen in de tabel "Indicatoren" in het bijgevoegde Excel-bestand. Voor elke indicator dient te worden aangegeven tot welke categorie hij behoort, in welke eenheid hij wordt uitgedrukt, met welke frequentie hij wordt opgevolgd en welke drempelwaarden werden gekozen. Ook de waarde van de indicator voor de vier meest recente kwartalen dient te worden gerapporteerd.

4.2.2. Monitoring van de indicatoren

- 57. De herstelplanindicatoren dienen op een zodanige wijze te worden vastgelegd dat ze makkelijk gemonitord kunnen worden. Er dient duidelijk te worden bepaald wanneer het escalatieproces voor het herstelplan op gang moet worden gebracht en wanneer de instelling moet beslissen of zij al dan niet een hersteloptie dient te activeren. De instelling dient passende regelingen in te voeren voor de periodieke monitoring van de indicatoren. Zij moet de NBB kunnen uitleggen hoe de kalibraties van de indicatoren voor herstelplannen tot stand zijn gekomen, en kunnen aantonen dat de drempelwaarden voldoende snel worden overschreden om effectief te zijn. In dit verband moet worden gekeken naar de snelheid waarmee de drempelwaarde wordt overschreden en naar de omvang van die overschrijding.
- 58. De monitoring van de indicatoren voor herstelplannen dient op een doorlopende basis plaats te vinden zodat de instelling tijdig passende maatregelen kan treffen om haar financiële positie na een aanmerkelijke verslechtering te herstellen.
- 59. De managementinformatiesystemen van de instelling moeten voorzien in een eenvoudige en frequente monitoring van de indicatoren door de instelling en moeten het mogelijk maken dat de indicatoren tijdig aan de NBB worden voorgelegd indien zij daarom verzoekt.
- 60. Op verzoek van de NBB dient de instelling haar ten minste maandelijks waarden voor haar volledige reeks (al dan niet overschreden) indicatoren voor herstelplannen te verstrekken. In bepaalde omstandigheden kan de NBB dergelijke informatie ook frequenter opvragen, met name in crisissituaties of wanneer de drempelwaarde van een of meerdere indicatoren is overschreden,

rekening houdend met de aard van de crisis, de snelheid waarmee de crisis zich ontwikkelt (snel of langzaam) en het soort indicator (bv. Liquiditeitsindicatoren).

4.2.3. Acties en kennisgevingen bij overschrijding van een indicatordrempelwaarde

61. De overschrijding van een indicatordrempel leidt niet automatisch tot het activeren van een specifieke hersteloptie, maar geeft aan dat een escalatieproces moet worden opgestart om te beslissen of al dan niet actie wordt ondernomen. In het kader van dat escalatieproces dient:
 - (a) binnen één werkdag na de vaststelling van de overschrijding het directiecomité gewaarschuwd te worden; en
 - (b) uiterlijk de daaropvolgende werkdag de betrokken bevoegde autoriteit in kennis te worden gesteld van de overschrijding.
62. Wanneer een herstelplanindicatordrempel wordt overschreden, dient het directiecomité de situatie te beoordelen, te beslissen of herstelmaatregelen moeten worden genomen en de bevoegde autoriteit onverwijld in kennis te stellen van zijn besluit.
63. Het in het vorige punt bedoelde besluit dient te zijn gebaseerd op een met redenen omklede analyse van de omstandigheden van de overschrijding. Indien dat besluit inhoudt dat de instelling maatregelen neemt in overeenstemming met het herstelplan, dient de NBB een actieplan te ontvangen met een lijst van mogelijke geloofwaardige en haalbare herstelopties die in deze stresssituatie kunnen worden toegepast en een tijdschema voor het verhelpen van de overschrijding. Indien er geen actie is ondernomen, dienen de redenen daarvoor duidelijk aangegeven te worden in de aan de NBB verstrekte toelichting en dient te worden aangetoond hoe er verbeteringen kunnen optreden in specifieke soorten indicatoren en de overschrijdingen van hun drempelwaarden zonder dat er herstelmaatregelen worden toegepast.
64. Elke herstelmaatregel die door de instelling wordt genomen of overwogen na een overschrijding van een indicator, zelfs indien deze voordien niet in het herstelplan was opgenomen, dient als relevant te worden beschouwd voor de communicatie met de NBB. In dat verband dienen herstelopties maatregelen te omvatten die van buitengewone aard zijn, alsook maatregelen die kunnen worden genomen in het kader van de normale bedrijfsactiviteiten als bedoeld in artikel 8 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1075 van de Commissie (gaande van noodmaatregelen tot meer extreme en radicale herstelopties).

5. Strategische analyse

65. De strategische analyse bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt een analyse verschaft van de groepsstructuur, indien van toepassing, en van de belangrijkste activiteiten die door de instelling worden verricht. Deze activiteiten omvatten zowel de kernactiviteiten van de instelling als alle kritieke functies die door haar worden uitgeoefend. In het tweede deel wordt van de instelling verwacht dat ze haar blootstellingen aan haar belangrijkste tegenpartijen opsomt. Het derde deel vormt de kern van het herstelplan. In dit deel moet de instelling scenario's identificeren die voldoende ernstig zijn om een risico in te houden op faillissement van de instelling indien er geen herstelmaatregelen worden getroffen. De instelling moet tevens de beschikbare herstelopties identificeren en de impact ervan vervolgens beoordelen in elk scenario.
66. Wanneer er reeds relevante informatie werd voorgelegd aan de afwikkelingsautoriteit met het oog op het opstellen van het afwikkelingsplan, zal de NBB kruisverwijzingen naar de relevante sectie van het afwikkelingsplan als voldoende beschouwen voor dit deel, tenzij de kruisverwijzingen de volledigheid en de kwaliteit van het herstelplan in het gedrang brengen.

5.1 Materiële entiteiten van de instelling en kritieke functies

67. Dit deel van het herstelplan beoogt achtergrondinformatie te verschaffen over de instelling en, indien dit relevant is, over de organisatiestructuur van de groep. Voor groepen omvat dit een algemeen overzicht van de juridische structuur, de activiteiten en de onderlinge afhankelijkheden tussen de verschillende entiteiten binnen de groep.
68. De beschrijving van de instelling moet een beschrijving omvatten van haar algemene bedrijfs- en risicostrategie en van haar bedrijfsmodel en bedrijfsplan. In het geval van een groep moeten het bedrijfsmodel en het bedrijfsplan voor alle materiële entiteiten in deze beschrijving worden opgenomen¹⁵. De instelling dient aan te geven in welk land de entiteit is gevestigd en in welk(e) land(en) ze voornamelijk actief is. De beschrijving van de instelling moet tevens een lijst omvatten van alle kernbedrijfsonderdelen en kritieke functies. Onder kernbedrijfsonderdelen (“core business lines”) wordt verstaan bedrijfsonderdelen en daarmee samenhangende diensten die materiële bronnen van inkomsten, winst of franchisewaarde voor de instelling vormen. Kritieke functies dienen te worden opgevat als werkzaamheden, diensten en bedrijfsactiviteiten waarvan het waarschijnlijk is dat de onderbreking tot een verstoring leidt van diensten die essentieel zijn voor de reële economie, of die, wegens de omvang, het marktaandeel, de verwevenheid met entiteiten binnen en buiten de groep, de complexiteit of de grensoverschrijdende werkzaamheden van de instelling, de financiële stabiliteit zullen verstoren, inclusief door het vertrouwen van het publiek in de financiële stabiliteit in één of meerdere landen te ondermijnen¹⁶. De beschrijving van de kernbedrijfsonderdelen en de kritieke functies moet informatie bevatten over het gehanteerde proces en de criteria die gebruikt worden voor de identificatie ervan.
69. Wanneer het herstelplan betrekking heeft op een groep, moet het plan tevens informatie bevatten over de algemene organisatie van de financiële relaties tussen de verschillende juridische entiteiten van de groep, waaronder een beschrijving van de manier waarop de thesauriefunctie georganiseerd is en een overzicht van de financieringsrelaties binnen de groep. Daarnaast moet de beschrijving van de groep een schema van de materiële bijkantoren of juridische entiteiten binnen de groep en hun organisatie omvatten. Onder materieel bijkantoor of juridische entiteit wordt verstaan elke entiteit:
- die substantieel bijdraagt aan de winst van de groep of de financiering ervan, of die een belangrijk aandeel aanhoudt van zijn activa, passiva of kapitaal; of
 - die essentiële commerciële activiteiten verricht; of
 - die centraal essentiële operationele, risico- of administratieve functies uitoefent; of
 - die substantiële risico's draagt die in een worstcasescenario de levensvatbaarheid van de groep in gevaar zouden kunnen brengen; of
 - die niet kan worden afgestoten of vereffend zonder dat dit waarschijnlijk een belangrijk risico voor de groep als geheel inhoudt; of
 - die belangrijk is voor de financiële stabiliteit van minstens één land waarin dit bijkantoor of deze entiteit actief is.
70. Voor elk van de materiële bijkantoren of juridische entiteiten binnen de groep dienen de volgende vragen beantwoord te worden:
- Om welke redenen wordt de entiteit als materieel beschouwd?
 - Is de entiteit een bijkantoor of een dochteronderneming?

¹⁵ Aanbeveling [EBA/REC/2017/02](#) van 1 november 2017 over de behandeling van entiteiten in het groepsherstelplan bevat gedetailleerde richtsnoeren voor het identificeren van de materiële entiteiten van de groep.

¹⁶ Zie ook het technisch advies van EBA over gedelegeerde handelingen met betrekking tot kritieke functies en kernbedrijfsonderdelen (EBA Technical Advice on the delegated acts on critical functions and core business lines, [EBA/Op/2015/05](#) van 6 maart 2015).

- (c) Is de entiteit lokaal onderworpen aan rechtstreeks prudentieel toezicht, en zo ja, welke is de bevoegde autoriteit?
 - (d) Welk percentage van de activa van de groep vertegenwoordigt deze entiteit?
 - (e) Welk aandeel van het (reglementair en boekhoudkundig) kapitaal van de groep wordt door deze entiteit aangehouden? Deze cijfers moeten worden vermeld voor CET1, T1 en T2 kapitaal.
 - (f) In welke mate draagt deze entiteit bij aan de financiering van de groep?
 - (g) Welke zijn de belangrijkste activiteiten van de entiteit en wat is hun kwantitatief belang (bv. het aantrekken van retail- en wholesaledeposits, retail- en bedrijfskredieten, verzekeringen, wholesalebetalingen, financiële diensten aan bedrijven, schuld- en aandelenkapitaalmarkten, handel voor eigen rekening, vermogensbeheer, makelaarsdiensten, gelddiensten, betalingsdiensten, diensten voor derden, bedrijfsadvies, research, enz.)?
 - (h) Vervult de entiteit kritieke functies of maakt ze deel uit van een kernbedrijfsonderdeel?
 - (i) Wat zijn de belangrijkste operationele, risico- of administratieve functies waarvoor de entiteit afhankelijk is van diensten die ofwel centraal ofwel door een andere entiteit binnen de groep worden geleverd (bv. corporate treasury, backoffice, interne audit van de groep, risicobeheer, human resources management, finance, IT, juridische diensten, enz.)?
 - (j) Verleent deze entiteit belangrijke operationele, risico- of administratieve diensten aan andere entiteiten binnen de groep? Hoe belangrijk is de bijdrage van deze entiteit aan de winst van de groep?
 - (k) Welke intragroepssteun geniet de entiteit en welke steun verleent ze aan andere entiteiten van de groep? Hou hierbij rekening met de intragroepsposities die voortvloeien uit toegewezen faciliteiten binnen de groep, niet-achtergestelde en achtergestelde leningen binnen de groep, uitgeleende obligaties en cessies/retrocessies (repo's) binnen de groep en intragroeps garanties. Maak daarbij een onderscheid tussen steun bestemd voor de normale bedrijfsvoering (business as usual) en steun bestemd voor crisisperiodes.
 - (l) Welke eventuele andere belangrijke financiële of niet-financiële banden bestaan er tussen de entiteit en andere juridische entiteiten van de groep, inclusief wezenlijke juridisch bindende akkoorden tussen entiteiten van een groep, waaronder het bestaan van dominantieakkoorden en overeenkomsten inzake winst- en verliesoverdracht?
 - (m) Hoe passen het risicobeheer en de controlefuncties van de entiteit in het ruimere risicobeheerkader van de groep (managementrapportering, interne audit, compliance, enz.)?
71. Er dient geen gedetailleerde informatie te worden verschaft over bijkantoren of juridische entiteiten die niet van materieel belang zijn.

5.2 Blootstellingen aan de belangrijkste tegenpartijen

72. Indien dit niet reeds elders is opgenomen, wordt van de instelling verwacht dat ze in dit deel informatie verschaft over de belangrijkste externe verwevenheid, met inbegrip van:
- (a) een beschrijving van de significante financiële producten en diensten die door de instelling worden geleverd aan andere financiële marktdeelnemers;
 - (b) een beschrijving van significante diensten die derden verschaffen aan de instelling; en
 - (c) een beschrijving van significante blootstellingen en verplichtingen ten aanzien van de belangrijkste tegenpartijen (inclusief interbancaire blootstellingen).
73. Voor de beschrijving van de significante interbancaire blootstellingen dient de instelling in het bijzonder haar blootstelling aan Belfius, BNP Paribas (met een specifieke uitsplitsing voor BNP Paribas Fortis), ING (met een specifieke uitsplitsing voor ING Belgium) en KBC te rapporteren en vervolgens haar tien grootste blootstellingen aan financiële instellingen op te sommen. Gelieve voor

elke blootstelling de interne limiet voor het bedrag van de totale blootstelling te vermelden, alsook de grootste feitelijke blootstelling tijdens het afgelopen jaar, en die blootstelling onder te verdelen in de volgende categorieën (indien van toepassing):

- (a) daggelddeposito's;
- (b) ongedekte deposito's:
 - i. van de volgende dag tot drie maanden;
 - ii. van drie maanden tot een jaar;
 - iii. meer dan een jaar;
- (c) ongedekte niet-gegarandeerde verhandelbare effecten:
 - i. minder dan drie maanden;
 - ii. van drie maanden tot een jaar;
 - iii. van een jaar tot drie jaar;
 - iv. meer dan drie jaar;
- (d) covered bonds;
- (e) ABS;
- (f) gegarandeerde obligaties;
- (g) repo-blootstellingen (en alle informatie die eventueel beschikbaar is over het onderpand);
- (h) actuele marktwaarde van blootstellingen aan OTC-derivaten;
- (i) krediet- en liquiditeitslijnen;
- (j) andere.

5.3 Strategische analyse: scenario's en herstelopties

74. De scenario's en herstelopties worden in twee tabellen opgenomen. In de tabel "Scenario's" in het bijgevoegde Excel-bestand dient een beschrijving te worden gegeven van de verschillende onderliggende scenario's van het herstelplan en hun vermoedelijke impact op de kapitaal- en liquiditeitspositie van de instelling. In de tabel "Herstelcapaciteit" in het bijgevoegde Excel-bestand dient voor elk scenario een beschrijving en een haalbaarheidsonderzoek te worden opgenomen van de verschillende herstelopties evenals een berekening van de impact van de relevante herstelopties op de financiële positie van de instelling, met name op haar solvabiliteit, liquiditeit en winstgevendheid.

5.3.1 Beschrijving van de scenario's

75. In dit deel van het herstelplan worden de scenario's opgenomen waarvan de instelling meent dat ze haar zouden confronteren met een ernstige schok. We laten de identificatie van de relevante scenario's van ernstige macro-economische en financiële stress over aan de instelling, om haar in staat te stellen haar scenario's te baseren op gebeurtenissen die het meest relevant zijn voor haar, rekening houdend met relevante factoren zoals haar bedrijfs- en financieringsmodel, haar activiteiten en structuur, haar omvang of verwevenheid met andere instellingen of met het financiële stelsel in het algemeen, en in het bijzonder al haar geïdentificeerde kwetsbaarheden of zwakke punten.
76. We vragen dat elke instelling minstens drie extreme maar plausibele scenario's beschrijft die de levensvatbaarheid van de instelling zouden bedreigen indien ze geen herstelmaatregelen neemt. Ieder scenario zou moeten leiden tot een situatie waarin de instelling niet langer voldoet aan haar totale SREP-kapitaalvereiste of totale SREP-hefboomratiovereiste of aan haar minimale wettelijke

liquiditeitsvereisten zoals vastgesteld in de meest recente SREP-beoordeling, tenzij tijdige herstelmaatregelen ten uitvoer worden gelegd. Indien een instelling van oordeel is dat zij niet in staat is een aannemelijk ernstig scenario uit te werken waarin ze de kapitaal- of hefboomvereisten niet langer kan nakomen, dient ze de NBB in detail uit te leggen waarom dat specifieke scenario toch als ernstig genoeg moet worden beschouwd om een gevaar van faillissement in te houden als er niet tijdig herstelmaatregelen ten uitvoer worden gelegd. De scenario's moeten strenger zijn dan de scenario's waarvan wordt uitgegaan in eventuele andere regelgevende oefeningen, zoals bijvoorbeeld de stresstests of ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).

77. Hoewel de specificatie van de scenario's aan de instelling wordt overgelaten, vragen we toch minstens één scenario in aanmerking te nemen dat gebaseerd is op idiosyncratische gebeurtenissen, één scenario dat gebaseerd is op systeembrede gebeurtenissen en één scenario waarin zowel een idiosyncratische schok als een systemische schok optreden. De scenario's moeten zowel langzaam als snel bewegende elementen omvatten. Tot slot moet minstens één scenario een invloed hebben op zowel de solvabiliteit als de liquiditeit.
78. Bij het ontwerpen van de scenario's die gebaseerd zijn op systeembrede gebeurtenissen, moet de instelling de relevantie van de volgende gebeurtenissen beoordelen:
 - (a) het faillissement van significante tegenpartijen dat tot gevolg heeft dat de financiële stabiliteit wordt aangetast;
 - (b) een afname van de liquiditeit die beschikbaar is op de interbancaire kredietverleningsmarkt;
 - (c) een toegenomen landenrisico en een veralgemeende uitstroom van kapitaal uit een significant land waar de instelling actief is;
 - (d) ongunstige bewegingen in de prijzen van de activa op één of verscheidene markten;
 - (e) een macro-economische neergang.
79. Bij het ontwerpen van de scenario's die gebaseerd zijn op idiosyncratische gebeurtenissen, moet de instelling de relevantie van de volgende gebeurtenissen beoordelen:
 - (a) het faillissement van significante tegenpartijen;
 - (b) een aantasting van de reputatie van de instelling;
 - (c) een ernstige uitstroom van liquiditeit;
 - (d) ongunstige bewegingen in de prijzen van activa waarin de instelling belangrijke posities heeft;
 - (e) ernstige kredietverliezen;
 - (f) een ernstig operationeel risicoverlies.
80. De gebeurtenissen die zijn opgenomen in de idiosyncratische scenario's, moeten de meest relevante gebeurtenissen voor de instelling zijn.
81. In de tabel "Scenario's" in het bijgevoegde Excel-bestand moet de instelling behalve een beschrijving van de scenario's ook een beoordeling opnemen van de initiële impact van de schok op haar solvabiliteit, liquiditeit en winstgevendheid. In het herstelplan moet eveneens elke andere wezenlijke impact worden beschreven, bv. de impact op het bedrijfsmodel, op de betalings- en afwikkelingstransacties en op de reputatie.
82. Tot slot dient de instelling voor elk van de scenario's de kritieke aannames te identificeren voor de beoordeling van de impact van de scenario's en aan te geven hoe het scenario zou verschillen als de aannames zouden veranderen.

5.3.2 Herstelopties

83. In dit deel van het herstelplan worden de maatregelen beschreven die zouden kunnen worden getroffen wanneer een van de in deel 5.3.1 beschreven scenario's zich voordoet. Deze maatregelen vormen de strategie van het management om een faillissement te voorkomen ingeval de solvabiliteit of liquiditeit van de instelling wordt bedreigd.
84. Zoals hierboven vermeld, moet de lijst niet alleen acties bevatten om het kapitaal of de liquiditeit te versterken, maar ook drastischer maatregelen zoals het afstoten van bepaalde activiteiten of bedrijfsonderdelen, het verkopen van dochterondernemingen of het herschikken van de schuld. Deze opties mogen niet uitgaan van enigerlei buitengewone vorm van staatssteun. Ze moeten tevens op zeer korte termijn uitvoerbaar zijn en moeten binnen afzienbare tijd een tastbaar effect hebben. De herstelopties moeten maatregelen omvatten die buitengewoon van aard zijn en die niet worden genomen in het kader van de normale bedrijfsactiviteiten van de instelling. De volgende types maatregelen moeten er in voorkomend geval in worden opgenomen:
- (a) een reeks kapitaal- en liquiditeitsacties die vereist zijn om de bedrijfsactiviteiten van en de financiering voor de kritieke functies en de kernbedrijfsonderdelen van de instelling in stand te houden en die in hoofdzaak beogen de levensvatbaarheid van de kritieke functies en de kernbedrijfsonderdelen te verzekeren;
 - (b) regelingen en maatregelen die in hoofdzaak beogen het geconsolideerd eigen vermogen van de instelling te handhaven of te herstellen aan de hand van externe herkapitalisaties en interne maatregelen om de kapitaalpositie van de instelling te verbeteren;
 - (c) regelingen en maatregelen om ervoor te zorgen dat de instelling voldoende toegang heeft tot noodfinancieringsbronnen, inclusief potentiële liquiditeitsbronnen, een beoordeling van het beschikbare onderpand en van de mogelijkheid om liquiditeit tussen de groepsentiteiten en bedrijfsonderdelen over te dragen, om ervoor te zorgen dat de instelling haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten en haar verplichtingen kan nakomen naarmate ze vervallen. Voor groepen moeten deze maatregelen externe maatregelen omvatten en, in voorkomend geval, maatregelen die beogen de beschikbare liquiditeit binnen de instelling te herschikken;
 - (d) regelingen en maatregelen om het risico en het hefboomeffect te verminderen, of om de bedrijfsonderdelen te herstructureren, inclusief, in voorkomend geval, een analyse van de mogelijke wezenlijke desinvesteringen van activa, juridische entiteiten of bedrijfsonderdelen;
 - (e) regelingen en maatregelen die in hoofdzaak beogen een vrijwillige herschikking van de verplichtingen te verwezenlijken, zonder te leiden tot een faillissement, beëindiging van de activiteit of tot een soortgelijke gebeurtenis;
 - (f) wanneer de instelling dit noodzakelijk acht, alle andere managementacties of – strategieën die in hoofdzaak beogen de financiële soliditeit van de instelling te herstellen.
85. Voor elke hersteloptie dienen de volgende vijf elementen te worden opgenomen:
- (a) *Beschrijving*: Beschrijf de optie beknopt en vermeld de juridische entiteiten die erbij betrokken zouden zijn. Vermeld voor groepen ook de juridische entiteiten binnen de groep die betrokken zouden zijn bij de tenuitvoerlegging van de optie. Die betrokkenheid kan voortvloeien uit de aandeelhoudersstructuur, een operationeel verband, onderlinge financiële afhankelijkheid of elk ander substantieel verband. Ook de verwachte impact van de optie op de aandeelhouders, de cliënten, de tegenpartijen of de rest van de groep dient te worden vermeld.
 - (b) *Proces*: Beschrijf het intern besluitvormingsproces, inclusief de te volgen stappen, de timing en de betrokken partijen, tot aan het punt waarop de optie ten uitvoer wordt gelegd. Als de timing onzeker is, mogen de geraamde marges (best case, baseline en worst case) worden opgegeven, samen met de verwijzing naar de factoren die deze marges zouden beïnvloeden. Ten slotte moeten de informatiebehoefte en de mogelijke belemmeringen (inclusief de operationele belemmeringen) voor het verschaffen van de informatie worden vermeld.

- (c) *Risicobeoordeling*: Beschrijf de haalbaarheid van de optie en de mogelijke valkuilen bij de uitvoering ervan. De instelling dient de belangrijkste aannames met betrekking tot de haalbaarheid en de impact van de optie aan te geven en dient in het bijzonder te vermelden aan welke voorwaarden moet worden voldaan om de optie haalbaar te maken. Het kan bijvoorbeeld noodzakelijk zijn dat specifieke markten normaal functioneren of dat bepaalde wettelijke of operationele vereisten zijn vervuld. De belangrijkste risico's die verbonden zijn aan de optie – inclusief financiële, operationele en reputatierisico's – moeten tevens worden gerapporteerd, alsook enig ander significant risico dat niet onder deze drie categorieën valt. Bij de beoordeling van het aan de hersteloptie verbonden risico moet worden uitgegaan van elke eerdere ervaring met de uitvoering van de hersteloptie of een soortgelijke maatregel. Informatie over mogelijke ratingverlagingen en over de profielen van mogelijke kopers voor het afstoten van enigerlei activiteiten of entiteiten, dient eveneens te worden verschaft. Ten slotte moeten alle potentiële juridische of reglementaire belemmeringen worden vermeld, en op zijn minst de problemen inzake de aandeelhoudersrechten en de mededingings-, fiscale en sociale wetgeving.
- (d) *Operationeel noodplan*: Kan de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten worden gehandhaafd in een herstelfase als de hersteloptie ten uitvoer wordt gelegd? Beschrijf alle maatregelen die vereist zijn om de ononderbroken toegang tot de relevante financiëlemarktinfrastructuren te handhaven, evenals alle regelingen en maatregelen die nodig zijn voor het behoud van de continuïteit van de operationele processen van de instelling, met inbegrip van de netwerk- en informatiesystemen die zijn opgericht en worden beheerd overeenkomstig Verordening (EU) 2022/2554¹⁷. Wanneer de optie de afscheiding van een entiteit van de groep impliceert, dient ook beschreven te worden hoe de afgescheiden entiteit kan blijven werken zonder enige groepssteun.
- (e) *Negatieve gevolgen*: Beschrijf de verwachte impact die de tenuitvoerlegging van de optie zou hebben op het vermogen van de instelling om de kritieke functies te blijven uitoefenen. Kan de tenuitvoerlegging van de optie systeembrede implicaties hebben?

5.3.3 **Impactbeoordeling**

86. In dit deel dient voor elk van de hierboven beschreven scenario's een raming te worden gegeven van de impact van de hierboven voorgestelde herstelopties, voor zover ze in dat scenario passend en haalbaar zouden zijn. Wanneer dit relevant is, dient de beoordeling duidelijk de verschillende entiteiten van de instelling te identificeren waarop de optie een impact kan hebben of die betrokken zijn bij de tenuitvoerlegging ervan. Voor elke maatregel dient een beoordeling te worden verricht van zijn impact op de kapitaalpositie/solvabiliteit gedurende een periode van 18 maanden en op de liquiditeitspositie/financiering gedurende een periode van 6 maanden, beide te meten van het moment waarop de drempelwaarde van om het even welke indicator van het herstelplan wordt overschreden, wat de instelling ertoe zou bewegen om een of meerdere herstel mogelijkheden uit te voeren. Ook de impact op de winstgevendheid van de instelling dient te worden vermeld.
87. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de beperkende factoren die verband houden met de gelijktijdige of opeenvolgende uitvoering van de herstelopties, zoals wederzijdse uitsluiting, onderlinge afhankelijkheid, de operationele capaciteit om verschillende maatregelen tegelijkertijd uit te voeren of de gecombineerde gevolgen voor het bedrijfsmodel of de reputatie van de instelling. Elke andere wezenlijke impact op de instelling of het financiële stelsel dient eveneens te worden vermeld. Verder dient er een raming te worden gemaakt van de haalbaarheid van de herstelopties en moeten de factoren worden vermeld die de tenuitvoerlegging van de optie in het betrokken scenario zouden vergemakkelijken of bemoeilijken.

¹⁷ Verordening (EU) 2022/2554 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende digitale operationele weerbaarheid voor de financiële sector en tot wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1060/2009, (EU) nr. 648/2012, (EU) nr. 600/2014, (EU) nr. 909/2014 en (EU) 2016/1011.

88. De kwantitatieve elementen van deze beoordeling moeten tevens worden opgenomen in de tabel "Herstelcapaciteit" in het bijgevoegde Excel-bestand, waarbij voor elk scenario ook de gecombineerde impact van de gelijktijdige tenuitvoerlegging van alle haalbare opties dient te worden opgenomen, namelijk de zogenaamde scenariospecifieke totale herstelcapaciteit (Overall Recovery Capacity – ORC). Herstelopties met een beperkte slaagkans mogen door de instelling niet worden meegeteld bij het berekenen van haar scenariospecifieke herstelcapaciteiten.
89. Daarnaast verzoeken we de instelling alle onderliggende kritieke aannames te identificeren en te bespreken die aan de basis liggen van de impactbeoordeling die voor elk van de herstelopties wordt uitgevoerd. De instelling moet aangeven hoe de impact van het scenario zou verschillen als de kritieke aannames worden gewijzigd. Er wordt tevens verwacht dat zij een gedetailleerde beschrijving geeft van de waarderingsaannames en van alle andere aannames met betrekking tot onder meer de verhandelbaarheid van de activa of het gedrag van de andere instellingen. Indien dit relevant is voor de beoordeling van de hersteloptie, omvat de impactbeoordeling een gedetailleerde beschrijving van de processen voor het bepalen van de waarde en de verhandelbaarheid van de kernbedrijfsonderdelen, de activiteiten en de activa van de instelling.

6. Communicatie- en openbaarmakingsplan

90. De instelling dient een gedetailleerd communicatie- en openbaarmakingsplan voor te leggen dat betrekking heeft op:
- (a) de interne communicatie, in het bijzonder met het personeel, de ondernemingsraad of andere personeelsvertegenwoordigers in de lokale en buitenlandse entiteiten. Hierbij dient de instelling te vermelden in welk stadium en op welke manier alle relevante partijen zullen worden geïnformeerd.
 - (b) de externe communicatie, in het bijzonder met de aandeelhouders, de afwikkelingsautoriteiten of toezichthouders, de tegenpartijen, de financiële markten, de financiële marktinfrastucturen, de beleggers, de deposanten en het publiek in het algemeen, al naargelang het geval. Hierbij dient de instelling te vermelden in welk stadium en op welke manier alle relevante partijen zullen worden geïnformeerd. Bovendien moet het plan vermelden hoe gereageerd kan worden op een eventuele negatieve marktreactie.
91. Het herstelplan dient een analyse te omvatten van de manier waarop het communicatie- en openbaarmakingsplan voor elke hersteloptie ten uitvoer zou worden gelegd in een herstelfase, en een beoordeling te geven van de potentiële impact op de bedrijfsvoering en op de financiële stabiliteit in het algemeen.

7. Voorbereidende maatregelen

92. In dit deel van haar herstelplan dient de instelling een gedetailleerde analyse voor te leggen van:
- (a) elke voorbereidende maatregel die zij heeft genomen om de verkoop van activa of bedrijfsonderdelen te vergemakkelijken binnen een tijds kader dat passend is voor het herstel van de financiële soliditeit;
 - (b) elke voorbereidende maatregel die de instelling heeft getroffen of voornemens is te treffen om de tenuitvoerlegging van het herstelplan te vergemakkelijken of om de doeltreffendheid ervan te verbeteren, inclusief de maatregelen die nodig zijn om een tijdige herkapitalisatie mogelijk te maken en om de belemmeringen voor de doeltreffende tenuitvoerlegging van de herstelopties uit de weg te ruimen.

Er wordt een kopie van deze mededeling verzonden naar de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw instelling.

Hoogachtend

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'P' and 'W' combined into a single fluid shape.

Pierre Wunsch
Gouverneur

Lijst met voorbeelden van aanvullende indicatoren voor herstelplannen

Categorie 1: Kapitaalindicatoren
a) Ingehouden winsten en reserves / Totaal eigen vermogen
b) Ongunstige informatie over de financiële positie van belangrijke tegenpartijen
Categorie 2: Liquiditeitsindicatoren
a) Concentratie van liquiditeits- en financieringsbronnen
b) Kosten van totale financiering (retail- en wholesalefinanciering)
c) Gemiddelde duur van wholesalefinanciering
d) Looptijdverschillen van overeenkomsten
e) Kosten van wholesalefinanciering
Categorie 3: Winstgevendheidsindicatoren
a) Kosten-opbrengstenverhouding (bedrijfskosten / bedrijfsopbrengsten)
b) Nettorentemarge
Categorie 4: Indicatoren voor activakwaliteit
a) Niet-renderende leningen (netto) / Eigen vermogen
b) Niet-renderende leningen (bruto) / Totaal leningen
c) Groei van waardeverminderingen van financiële activa
d) Niet-renderende leningen per belangrijke geografische of sectorconcentratie
e) Blootstellingen met respijtmategelen / Totaal blootstellingen
Categorie 5: Marktindicatoren
a) Koers-boekwaardeverhouding
b) Bedreiging voor de reputatie van de instelling of belangrijke reputatieschade
Categorie 6: Macro-economische indicatoren
a) Negatieve beoordeling in verband met rating of afwaardering van staatsschuld
b) Werkloosheidscijfer